Kiadás 1946 augusztus 8 csütörtök — Az árfolyam 400 sz. 4 oldal Ára 200 lei

Jövő

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

A „Jövő" előfizetési díjai: Egy hónapra 4500 lej. Munkásszervezeteknek és azok tagjainak 4000, vállalati előfizetés 120.000 lej.

Felelős szerkesztő: PALÁSTI JÓZSEF

Telefon: szerkesztőség 20—76 és kiadóhivatal, nyomda 20—77

Befejeződött a békeértekezlet ügyrendi vitája

14:6 arányban elfogadta a békeértekezlet a kompromisszumos szótöbbségjavaslatot

Molotov: A Szovjetunió harcol a békekonferencia sikeréért

PÁRIS. Az angol rádió szerda reggeli magyarnyelvű hírszolgálata jelenti: A válsággal fenyegető szavazási arány kérdését eldöntötték Párisban. *Az ügyrendi bizottság, román időszámítás szerint éjjel 3 órakor végződött ülésén 14:6 arányban elfogadta az angol kompromisszumos javaslatot, amely arról szólt, hogy a kétharmados szótöbbség mellett az egyszerű többséggel elfogadott javaslatokat is utalják át a Külügyminiszterek Tanácsához tárgyalás végett.* Az angol kompromisszumos javaslat ellen a Szovjetunió, Fehéroroszország, Ukraina, Lengyelország, Csehország és Jugoszlávia képviselője szavazott, míg egy állam delegátusa tartózkodott a szavazástól. Az angol megegyezéses javaslat két részben került szavazás alá.

A kétharmados szótöbbségre vonatkozó javaslatot az ügyrendi bizottság egyhangúan megszavazta, míg a javaslat második részét, amely arról szólt, hogy az egyszerű szótöbbséggel hozott határozatokat is utalják a Külügyminiszterek Tanácsa elé 14:6 arányban fogadták el.

Asztalcsapkodás légkörében történt meg a döntés

LONDON. Az ügyrendi bizottság üléséről a Reuter hírszolgálati iroda munkatársa a következőket jelentette: Az ügyrendi bizottság tegnap tartotta hatodik ülését, amely a késő éjszakai órákba húzódott. A vita lefolyása rendkívül éles volt. A delegátusok az asztalt csapkodták. A Szovjetunió képviselője kijelentette, hogy csak olyan döntést fogad el, amely a kétharmados szavazattöbbségen alapszik. Ehhez a szovjet felszoláláshoz csatlakozott a jugoszláv delegátus is. *Romániai időszámítás szerint éjjel három órakor tette fel a kérdést szavazásra Alexander angol főmegbízott.* Az ügyrendi bizottság ma délután 5 órakor folytatja ülését.

PÁRIS. Az ügyrendi bizottság tegnapi ülésén az első felszólalást Ukrajna megbízottja mondotta el: „A béke és a biztonság megóvása érdekében a nagy és kis nemzetek együttes erőkifejtésére van szükség. Az lenne a legideálisabb, ha a döntéseket egyhangúlag hoznák meg, harmados szavazattöbbség a reális".

Byrnes, az USA külügyminisztere is felszólalt az ügyrendi bizottság ülésén és kijelentette, hogy az Egyesült Államok küldöttsége fenntartja a jogot, hogy az ügyrenddel kapcsolatosan a saját belátása szerint kíván határozni. Csodálatát fejezte ki a Szovjetunió népei iránt. Majd arra kérte Molotovot, tegye lehetővé, hogy az ügyrenddel kapcsolatos kijelentését a Szovjetunió lapjai is közöljék.

Molotov válaszol Byrnesnek

Molotov válaszolt Byrnes felszólalására és bejelentette, hogy bár az amerikai külügyminiszter az ügyrendre vonatkozó álláspontjával a Szovjetunió népei nem értenek egyet, mégis leközlik a szovjetlapok ezt a kijelentést, ezzel bizonyítva hogy a Szovjetunióban a legteljesebb sajtószabadság létezik. Molotov szovjet külügyminiszter ezután arról beszélt, hogy Párisban, a külügyminiszterek értekezletén, az ügyrenddel kapcsolatos egyhangú eredeti határozatok mellett csupán a Szovjetunió és Franciaország tartott ki a huszonegy nemzet képviselőiből összetevődött békekonferencián. *A Szovjetunió kiállása a konferencia sikere miatt történik, mert ez nemcsak a jelenlévő, hanem a távollevő államok érdeke is.*

PÁRIS. A francia fővárosban ülésező Zsidó Tanács végrehajtóbizottsága tegnapi értekezletén elhatározta, hogy kéri: a román, magyar és bolgár békeszerződések tárgyalásánál vegyék tekintetbe az ezeken a területeken élő zsidók jogainak biztosítására benyujtott javaslatokat.

A Szovjet megkönnyítette a magyar jóvátétel fizetési feltételeit

A magyar kormány azzal a kérelemmel fordult a Szovjetunió kormányához, engedélyezze, hogy jóvátételi kötelezettségének az első években kisebb mértékben tehessen eleget és az ilymódon mutatkozó többletet az utolsó években fokozatosan pótolhassa.

Tekintettel arra, hogy a Szovjetunió már meghosszabbította a Magyarország által teljesítendő jóvátételi szállítások határidejét, a magyar kormány új tervet dolgozott ki e szállítások teljesítésére. A szovjetkormány, helyt adva a magyar kormány kérelmének, július 27-én elfogadta a benyujtott tervezetet. Ezek szerint Magyarország a következőképpen teljesíti jóvátételi kötelezettségét a Szovjetunióval szemben, az 1946—53. években:

1946-ban 21.8 millió dollár, 1947-ben 23 millió dollár és az 1949—1953 években évi 30 millió dollár ellenértékű jóvátételi szállítmányt juttat a Szovjetuniónak.

Hogy a magyar jóvátételi kötelezettségek teljesítését még jobban megkönnyítse, a Szovjetunió kormánya elfogadta a magyar kormány ajánlatát arra nézve, hogy a petrozsényi bányák részvényeinek 50%-át mely mennyiség jelenleg a román kormány birtokában van, az 1946—47. évi jóvátétel törlesztésére elfogadja.

A Szovjetunió kormánya a hatmillió dollárt kitevő késedelmi kamatot teljes egészében elengedte.

Az USA minisztertanácsa elvetette a Palesztina felosztására vonatkozó javaslatot

Truman elnök sem hajlandó hozzájárulását adni Palesztina felosztásához

WASHINGTON. Az Egyesült Államok minisztertanácsa, amelyen azonban Truman elnök nem volt jelen, foglalkozott a Palesztina felosztására vonatkozó angol tervvel és azt 8:2 arányban elvetette.

PÁRIS. A Zsidó Tanács végrehajtó bizottsága is elutasította a Palesztina felosztására irányuló angol tervezetet.

NEWYORK. A Newyork Times úgy értesül, hogy Truman elnök nem hajlandó hozzájárulni a Palesztina felosztására vonatkozó angol javaslathoz.

KAIRÓ. Az arab államok külügyminiszterei augusztus 12-én ülnek össze Alexandriában. Az arab államok külügyminisztereinek alexandriai értekezletén a palesztinai kérdés szerepel.

LONDON. Az angol alsóház ma, szerdán rendkívüli ülést tart a Palesztina problémával kapcsolatosan.

A Molotov-beszéd

A párisi békeértekezlet legkimagaslóbb eseménye eddig kétségkívül Molotov felszólalása volt. Mint mindig, a szovjet külügyminiszter ez alkalommal is félre nem érthető világossággal jellemezte a feladatokat. Szavaiban nem volt semmi hátsó gondolat és semmi kétértelműség. De — ellentétben az eddigi békeértekezletek szellemével — a gyűlölet, harag, vagy bosszúvágy legcsekélyebb nyomát sem árulta el ez a beszéd, amelyet a háború legtöbbet szenvedett országának képviselője mondott el. Merőben új volt a hang, amelyből nem lehetett következtetni a háttérben álló kétszázmilliós birodalom hatalmi súlyára. Igazságos, hosszantartó és szilárd békére van szükség — mondotta a szovjet külügyminiszter *és mindjárt rámutatott arra, hogy az óhajtott békének ez a három főtulajdonsága megköveteli a múlt eseményeinek igazságos vizsgálatát. Rövid visszapillantásában pedig, amikor a támadó országok bűnösségét felsorakoztatta, nem mulasztotta el kihangsúlyozni, hogy a Szovjetunió elismeri a volt csatlósállamok érdemeit a háború utolsó szakaszában és épen ezért nem tart igényt a kártérítés teljes összegére. Ennél tovább is megy a szovjet külpolitika, amely tegnapi ellenségeit védelmébe veszi a gazdasági megkötésekre és kiaknázásra irányuló kísérletekkel szemben. Ne felejtsük el, hogy a múlt békeszerződéseiben igen fontos szerep jutott a különböző gazdasági megszorításoknak, amelyek rabszolgasorba juttatták a legyőzött államot. A föld ezer kincse, nem utolsó sorban a szén, vasérc, petróleum, állandó céltáblái voltak az idegen imperializmusok mohó étvágyának. Az első világháborúból győztesként kikerült Románia például drága árat fizetett győzelméért és a kőolajvidékekre rátelepedett idegen részvénytársaságok falánksága megfosztotta az országot legfontosabb jövedelmétől. Így volt ez mindenütt és a kis nemzetek számára egyetlen keserű tanulság maradt: „Rossz üzlet a háború." A gazdasági megkötések gazdasági függést jelentettek, a gazdasági függés pedig egy volt a politikai függetlenség elvesztésével.*

Első esetben fordul elő a világtörténelemben, hogy egy nagyhatalom kisnemzetek függetlenségéért száll síkra. A függetlenség belső alapját csakis a demokratikus rendszer képezheti. A belső reakciók nemzetközi összefüggései közismertek. Mialatt a népek millióit harctereken véreztetik el, addig a reakció urai nemzetiségre való tekintet nélkül igen jól megértik egymást. A bukaresti demokrata sajtó éppen a napokban leplezte le a Maniu-reakció érdekközösségét a magyar reakcióval. Kiderült, hogy a Maniupárti Pop Ionel a bécsi döntés után is helyet foglalt a Magyar Cukoripar rt. felügyelőbizottságában, békés egyetértésben nyilaspárti magyar grófokkal. Mialatt határon innen és túl a két népet egymás ellen izgatták, mialatt a magyar és román kisemberek ezreit tették földönfutóvá, addig a reakciós nagyurak zavartalanul tovább folytatták közös üzelmeiket. A kisnemzetek függetlenségének előfeltétele tehát a fasizmus és a vele szövetkezett reakció maradéktalan kiirtása és a demokratikus rendszerek megszilárdítása. Molotov nem ok nélkül mutatott rá, hogy az új békeszerződések abban is különböznek a múltbeli békeokmányoktól, hogy a felszabadított népeknek külső szabadságuk kiharcolása után belső szabadságuk megteremtésére is határozott lehetőséget nyujtanak.

— A szovjet küldöttség nem kételkedik abban, hogy a volt csatlós államok szavát kellő figyelemmel fogják meghallgatni — mondotta beszéde végén a szovjet külügyminiszter. Olyan szavak ezek, amelyekből mi, sokat szenvedett kis népek is, reményt meríthetünk. A Szovjetunió, Anglia és Amerika demokráciája tartós, igazságos és szilárd békét akar. Ennek az őszinte békevágynak adott maradéktalan kifejezést a szovjet külügyminiszter, amikor védelmébe vette a legyőzött kisnemzetek érdekeit.

KORDA ISTVÁN

Lev Szlavin szovjethaditudósító hiteles naplójegyzeteiből

A Harmadik Birodalom utolsó napjai

Németből fordította: SÓS ALADÁR

9.

Mi az igazság Hitler körül

Weidling elhitte vajjon, hogy Hitler meghalt? Egészen bizonyos, hogy az első pillanatban nem erre, hanem saját bőrének megmentésére gondolt.

Egy másik hadifogságba került tábornok lehetségesnek tartotta, hogy Hitler megszökött. Felfogásáról így nyilatkozott:

— Járt már ön az „Unter den Linden"-nek nevezett hársfákkal és gesztenyefákkal szegélyezett úton? Valamikor Berlin legszebb útja volt. A katonai ünnepségek és díszfelvonulások színhelye. Most romhalmaz az egész. Csak az elszenesedett hársfák és gesztenyefák maradtak meg.

A tábornok egy pillanatra megszakította elbeszélését, majd nagyot sóhajtott és folytatta:

— Ez azonban pillanatnyilag egészen mellékes. Észrevette talán milyen széles ez az út? Olyan széles, hogy nyugodtan fel lehet használni repülőgépek felszállására. Így is történt. Az Unter der Lindenen volt Berlin utolsó repülőtere. Néhány nappal ezelőtt, pontosabban április harmincadikán húsz repülőgép szállt fel a hársfasorból. A gépek ismeretlen irányba távoztak. Ki tudná megmondani? Lehetséges, hogy Hitler az egyik repülőgépen megszökött. Ezen felül az új kancellári palota légoltalmi erődjét is úgy készítették el, hogy az egyik sínpáron repülőgépet lehetett leközelíteni.

Egy másik hadifogságba került ezredes közbevetette:

— Nem tudhatom, hogy mi a valóság, de logikusan csak arra következtethetek, hogy Hitler halott.

Azért idéztem ezeket a vallomásokat, hogy rávilágítsak a fasizmus gaztetteire és véres hazugságainak becstelenségére.

Meg akarom rajzolni a fasizmus utolsó perceit.

Eredménytelen fegyverszüneti tárgyalások

Május elsején Krebs vezérkari főnök személyesen jelent meg parlamenteri kiküldetésben Zsukov marsall előtt. A Zsukov-hadsereg vezére már Berlinben, egy hatemeletes palotában székelt. Ezt az épületet véletlen folytán nem érte bombatalálat, csupán a folyosók egy része kapott szilánkokat. Állandó ágyúdörgés közepette folytak a tárgyalások. Közvetlen közelben a belvárosért folyt a küzdelem.

Krebs tábornok furcsa hangnemben kezdett tárgyalni. Bizonyára abban a meggyőződésben, hogy a helyzethez nem alkalmazkodó modortalansága neves emberhez méltó fellépés. Orosz nyelven beszélt. A háborút megelőzően ugyanis a moszkvai német követségen mint katonai attasé szolgált. Visszaemlékezések felidézésével kezdte a tárgyalást:

— Ugybár, még emlékszik rá tábornokom — mondotta érzelmi beállítottságot magára erőszakoló hangon — hogy öt évvel ezelőtt, vagyis 1940 május elsején egymás mellett ültünk a Vörös téren a díszfelvonulás során?

— Nem emlékszem! — válaszolt Zsukov marsall ridegen. — Közölje mit óhajt?

Krebs erre meghunyászkodó hangon szinte suttogva közölte, hogy a német hadsereg főparancsnoksága ideiglenes fegyverszünet megkötésére tesz ajánlatot. Kitűnt szavaiból, hogy a még életben lévő nácivezetők a Szovjetunióval külön szeretnének megállapodni. Ezt az ajánlatot Zsukov marsall természetesen kereken visszautasította és közölte, hogy a Szovjetunió hadseregfőparancsnoksága csakis a feltétel nélküli megadásról tárgyalhat.

Krebs tábornok eredmény nélkül távozott. (Folytatjuk)

A köztisztviselők és nyugdíjasok ekonomátja gondoskodik a tagok kedvezményes kenyérellátásáról

A köztisztviselők és nyugdíjasok ekonomátja ezúton hozza tudomásul, hogy azon tagjai, akik a gazdasági ellátószerv útján kívánják átvenni a kenyéradagukat, saját érdekükben jelentkezzenek negyvennyolc órán belül: a köztisztviselők annál az intézménynél, ahol dolgoznak, a nyugdíjasok az Eminescu 20-22 sz. alatti nyugdíjegyesületben, az IOVR tagok a Népvédelem IOVR osztályánál (Reg. Ferdinand körút 19). A beiratkozások az ekonomát igazolványok, valamint az élelmiszer könyvek alapján történnek. Azok, akik nem jelentkeznek a fenti időpontig, elvesztik a városháza július 30-án kiadott 36. számú rendeletében biztosított jogokat.

A köztisztviselők és nyugdíjasok ekonomátja még közli, hogy hétfőn, augusztus 5-én megkezdődött a vászon kiosztás. Minden családfő 5 méter textil anyagot kap, aki eddig még nem vette fel a részére járó mennyiséget. Ugyancsak megkezdődött a harisnyák és cipők kiosztása is.

Ellenségünk mindenki, aki háborut akar

A magyar nőcsoport tiltakozik Franco elnyomása ellen

A Magyar Népi Szövetség nőcsoportja a következő felhívással fordul a város közönségéhez:

Békét akarunk és ellenségünk mindenki, aki háborut akar. Ellenségünk Franco, akinek országában elnyomják a spanyol népet és készülnek a háborura az odamenekült Hitleristákkal együtt.

A magyar nők tiltakoznak Franco elnyomása ellen és tiltakozásuknak a Magyar Népi Szövetség szerdai nőgyűlésén adnak kifejezést. Ezen a gyűlésen nem csak Franco uralmát világítják meg, de a vérző és elnyomott spanyol nép művészetét is bemutatják.

Spanyol népdalok, énekszámok kerülnek előadásra és a legnagyobb csellistának, Casals Pablonak gordonkaszámát élvezheti a közönség. Magyar táncok, spanyol tárgyu költemények egészítik ki a müsort. Mindenkit szivesen lát a Magyar Népi Szövetség nőcsoportja. A bevételt a spanyol antifasiszta nők felsegélyezésére fordítják.

SPORT

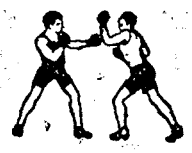

Az aradi Futball Liga ujabb tervezete a Nemzeti Bajnokság megoldása ügyében

Az aradi egyesületek nem állnak ki selejtező mérkőzésekre. Nagyvárad és Temesvár már bejelentette tiltakozását a Nemzeti Bajnokság beosztása ellen

Az aradi kerületi sportszövetség, amely most Futball-Liga néven működik kedden délután megtartott ülésén foglalkozott a Nemzeti Bajnokság selejtező mérkőzéseinek ügyével. Az ülésen tárgyalták azt a tervezetet, amelyet Boros W. Frigyes készített el és amelyet lapunk tegnapi számában részletesen közöltünk.

Ugyanakkor Faragó Zoltán is beterjesztette a Nemzeti Bajnokság előkészítő küzdelmeire vonatkozó tervezetét, amely lényegében ugyanazt tartalmazza, az eltérés csupán annyi, hogy nem 14, hanem 16 csapatot javasolt a Nemzeti Bajnokság négy előkészítő osztályába.

A Futbal-Liga foglalkozott a tervezetekkel és úgy döntött, hogy azt helyesnek találja, ugyanakkor megbízta Marinescu titkárt

készítse el memorandum formájában a tervezeteket, amelyeket elküldenek a labdarúgó szövetséghez, valamint az ország valamennyi Futball Ligájához.

Az aradi Futball Liga emlékirata rámutat arra, hogy a futballközpont a most nyilvánosságra hozott Nemzeti Bajnokság beosztását a kerületek megkérdezése nélkül készítette el és ez ellenkezik a Népi Sportszervezet, valamint a népi sport elveivel.

A benyujtott tervezet aradi vonatkozásban Arad—Temesvár—Déva ligák egységes bajnokságát javasolja 16 csapat részvételével, további három csoportban ugyancsak csoportonként 16 csapatot javasol és az előkészítő osztályokba a földrajzi helyzet szerint tartoznának az abban résztvevő csapatok.

A jövő évben meginduló egységes Nemzeti Bajnokságot pedig a következő elgondolás alapján kivánja megoldani a tervezet:

A négy tizenhatos csoport 4—4 első helyezettje, összesen 16 csapat alkotja a jövő évi egységes Nemzeti Bajnokságot. Az előkészítő bajnokság 5—10 helyezettje, csoportonként 6 csapat, összesen 24 együttes két csoportban játszana a jövő évben a B liga bajnokságért. Míg a 11—16 helyezettek, a kerületi bajnokokkal együtt alkotná a C ligát.

Közben sorra érkeznek hírek a selejtezőkre utasított csapatok vezetőségeitől. A nagyváradi Szabadság, mint tudósítónk távbeszélőn jelentette, nem hajlandó kiállni a Crisana CFR együttesével kitűzött selejtező mérkőzésekre. *Temesvároon ugyanez a helyzet. A CFR és a Politechnica egyesületek tiltakoztak a központnál a selejtező mérkőzések ellen. A temesvári Futball Liga sem helyesli a központ tervét és ilyenirányú emlékirattal fordul Bukaresthez.*

Aradon az érdekelt egyesületek ugyancsak tiltakozásukat jelentették be. A Gloria vezetősége tegnap délelőtt ülést tartott, amelyben bejelentette, hogy csak abban az esetben játszik selejtező mérkőzést, ha módot nyujtanak az új játékosok szerepeltetésére. Miután azok a játékosok, akik az elmult idényben szerepeltek a Gloria csapatában, már más egyesületekhez kérték átigazolásukat.

Az AMMEFA vezetősége tegnap este tartott rendkívüli üléséről beavatott köröktől nyert értesüléseink alapján a következőket közöljük:

Az AMMEFA, amely az „A" divizióban szerepelt, továbbra is jogot formál arra, hogy az ismét meginduló Nemzeti Bajnokság elsőosztályában indítsa csapatát. De amennyiben ez bármilyen okból nem volna lehetséges, úgy a „B" divizióba feltétlenül selejtező mérkőzés nélkül kíván bejutni. Éppen ezért jogainak fenntartása mellett nem áll ki a vasárnapra kitűzött selejtező mérkőzésre.

A Sparta még nem foglalt hivatalosan állást a selejtezőkkel kapcsolatosan, de az a vélemény alakult ki, hogy nem állnak ki selejtező mérkőzésre és ha a szövetség úgy döntött, hogy Aradról a „B" ligában két csapat vesz részt akkor az AMMEFA mellett mint a kerületi bajnokság harmadik helyezettjét, őt illeti ez a jog.

A CFR csak akkor áll ki selejtező mérkőzésre a Gloria ellen, ha ellenfele nem szerepelteti új játékosait.

Az érdekelt aradi egyesületek ma értekezletet tartanak és ebben közösen határozzák el, hogy nem vesznek részt a selejtező mérkőzéseken.

Royal Mozi
Telefon 19-33
Előadások: 3, 5, 7 és 9-kor a kertben
Vasárnap 11,30-kor matiné
Ma egy kacagtató zenés vígjáték!
Címzett ismeretlen
Ágai Irén — Kabos Gyula
Ráday Imre — Göllh Sándor
alakításával

Forum mozi
Telefon 20—10.
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor
Deanna Durbin
hagysikerű magyartárgyu filmje
Csatlan a csók
ROBERT CUMMINGS
SZÖKE SZAKÁLL

400 millió frankos árukölcsönt kapott Románia Franciaországtól

BUKAREST. Mircea Salacolu, a külkereskedelmi hivatal vezetője, miután perfektuálta a svájci kölcsönt, Genfből Párisba érkezett. Itt tárgyalásokat folytatott francia gazdasági körökkel, akikkel

megállapodást kötött 400 millió francia frank kölcsön ügyében.

A kölcsönt Románia nem készpénzben veszi fel, hanem annak erejéig gyógyszereket, ipari gépeket és szerszámokat fogunk importálni Franciaországból. Salacolu és a kíséretében levő gazdasági szakértők Párisból Londonba utaznak az Angliával kötendő gazdasági szerződés letárgyalása végett. Londonból a román gazdasági küldöttség Moszkvába utazik, hogy az 1946 október 1-én lejáró szovjet—román kereskedelmi és és gazdasági szerződés megújítása érdekében megkezdje a megbeszéléseket.

Nagy cirkusz E. Krateyl

Stefan cel Mare (Béla) téren.
Nagy sikerrel folytatja előadásait.

Ma teljesen uj müsor

Kezdete 8.30 órakor.

Csütörtök, szombat és vasárnap délután

MATINE

Pénteken este 8.30-kor rendkivüli előadás, csak felnőtteknek. Az állatsereglet megtekinthető reggel 8 órától.

Az „Utunk" harmadik száma

Gaál Gábor tollából, mindenekelőtt Petőfi emlékének hódol

„...Fontak köréje legendát, öntöltek belőle szobrot, csak épp a maga valódiságában óvakodtak megismerni és megismertetni. Az iskola még ma is egy hamis, depolitizált Petőfit tanit..." — irja cikkében Gaál Gábor és ugyanakkor megmutatja új útját a Petőfi-hirdetésnek. A költő emléknapjának különös érdekessége — még az „Utunk"-ban Pervomajszki Leonid szovjet költő „Petőfi Sándorhoz" című verse, melyet a költő a különös véletlen hatása alatt irt, hogy mint felszabaditó katona Kunszentmártonban járt.

Balogh Edgár az „Együttélés tudományáról" ír cikket, melyben a Kolozsvárt felállitandó román-magyar intézet rendeletésével foglalkozik. Déznai Viktor az ismert városkutató megjelenése előtt álló könyvéből közöl érdekes és szemléltető cikket a Szovjetunió ipari fejlődéséről. Gunda Béla az erdélyi néprajzi kutatások jövőjéről. Aszódi János pedig az európai lakosságcseréről. Gáll Ernő az erdélyi feladatokról. Vescan Teofil egyetemi tanár a modern fizikáról ír. Kakassy Endre Vásárhelyi Jánost, a tizéves jubileumát ülő erdélyi református püspököt beszélteti, míg Virágh Mikiós pedio Kovács Zoltán tárlatáról, M. Margineanu Nagy István festőről számol be. Aradról elsőnek és először Szántó György az iró szólal meg.

Az Utunk legújabb száma tovább folytatja körkérdését irodalmunk legfontosabb feladatairól, irodalmi híreket, humoros közléseket és költeményeket is tartalmaz. A román-magyar szellemi együtt-működés gondolata az ötvenéves irói jubileumát ünneplő Tudor Argheziről szóló beszámolókban és versforditásokban domborodik ki. A szépirodalmat Kovács László képviseli, akinek „Virágzó almafa" című novellája a legutolsó idők élménye. Benedek Marcel Méliusz József „Sors és jelkép" című most megjelent könyvéről számol be, míg Turnovsky Sándor általános könyvismertetőt közöl.

ARO kertmozi

Előadások 3, 5, 7 és este 9-kor a kertben

Szerdától a legnagyobb amerikai film uj kópiával, fantasztikus kiállitás, fülbemászó zene, tánc

Te vagy a legszebb

FRED ASTAIR és RITA HAYWORTH

Kisiklott Balázsfalva közelében a Rapid

Két utas könnyebben megsérült

Kisebb arányu szerencsétlenség érte hétfőn az aradi Rapidot. Az Aradra érkezett jelentés szerint hétfőn reggel a főváros felé elindult szerelvény egyik kocsija Balázsfalva közelében kisiklott. Az utasokkal zsúfolt kocsi több méteren keresztül a talpfákon szaladt, amig sikerült a szerelvényt leállitani. Az utasok között nagy pánik tört ki, de az ijedtségen kivül komolyabb baja senkinek sem történt. Két utas könnyebben megsérült, a kisiklott vagon, valamint a pályatest is megrongálódott. Nagyobb munkáscsoport nyomban a megrongált pályatest kijavitásába kezdett, mert azon keresztül lehetetlenné vált a közlekedés. A javitási munkálatok több órát vettek igénybe s emiatt a Bukarestből Arad felé jövő Rapid, amelynek keddre virradó éjszaka fél 12-kor kellett volna megérkeznie, csupán hajnali 4 órakor futott be Aradra.

Látott Ön már csodákat?

Ha nem, akkor okvetlen nézze meg

TIHANYI mester

szenzációs

csodarevüjét

a Kulturpalotában

augusztus 8, 9, 10 és 11-én este pontosan fél 7 órai kezdettel. Vasárnap, 11-én, délután 4 órakor is.

Pazar kiállitás. Oriási felszerelés

Jegyek ILIES színházi jegyirodájában

Gyorsitott eljárás alapján itélkeznek egy aradi ügyvédi irnok milliós zsarolási bünperében

Gyorsitott eljárás alapján az aradi törvényszék szüneti tanácsa ma délelőtt kezdte meg tárgyalni azt a zsarolási bünügyet, amelyben néhány nap előtt tettenérés miatt letartóztatták Landau Jenő aradi ügyvédi irnokot. Landau ellen Olariu Ioan dr. ügyvéd tett feljelentést az ügyészségen zsarolás cimén. Olariu hosszabb ideig, mint irnok tartotta alkalmazásában Landau Jenőt, aki igyekezett kifürkészni az ügyvéd összes magánügyeit és titkait, *majd később, amikor állástalanná vált, állandóan nagyobb összegeket követelt Olariutól és azzal fenyegette őt, hogy ha nem fizet, feljelenti és lelepezi az ügyeit.* Két hónappal ezelőtt Landau kártérítési keresetet is adott be Olariu ellen. Ebben a birósághoz benyujtott beadványában elmondja, hogy egy alkalommal, amikor Olariuval összeveszett, az ügyvéd bezárta őt lakásának egyik szobájába, ott testileg-lelkileg bántalmazta, majd magára hagyta és rázárta az ajtót. Ő pedig a további brutalizálásoktól való félelmében az emeleti szoba ablakán keresztül leugrott a földszintre és e közben lábát törte, *egész életére sánta maradt és ezért 40 millió lej kártérítést követelt.* Később Landau tárgyalásokat folytatott békés megegyezés érdekében Olariuval, akitől júniusban kapott is egy irást arról, hogy a Hámori-per befejezése után fizet Landaunak 5 millió lejt. A Hámori-per befejezését azonban Landau nem tudta bevárni, hanem folytonosan járt Olariuhoz, zaklatta és nagyobb összegeket követelt állandóan tőle. Végül is abban állapodtak meg, hogy Olariu egyik barátjának ügyvédi irodájában augusztus 2-án délelőtt kifizeti Landaunak egyelőre egymillió lejt. Közben Olariu feljelentést tett az ügyészségen, ahonnan Moisescu ügyész ment ki az irodába, elrejtőzködött és *akkor lépett elő, amikor Landau éppen átvette az egymillió lejt azért, hogy eláll az Olariu elleni vádaskodásokról.* Az ügyész letartóztatásba helyezte Landaut és nyomban átvezette az ügyészség fogházába. Másnap azonban a törvényszék vádtanácsa elrendelte Landau szabadlábra helyezését, de ügyének a tárgyalását mára tűzte ki.

BRIKETT

kőszén, faszén, oltott mész fűrészpor, gyújtós kapható

FOCUS fatelepen

ARAD, Piata Stefan cel Mare 10. Telefon 23-91. 2479

Corso Mozi

Telefon 23-64

Előadások: 3, 5, 7, 9

FÖLDES JOLÁN világhirü regénye

Halászó macska uccája

Román Kommunista Párt aradmegyei szervezete

ARAD POLGÁRAI!

Munkások, értelmiségiek, katonatisztek, katonák, tisztviselők, kisiparosok, kereskedők, háziasszonyok, ifjak!

A Román Kommunista Párt arad megyei szervezete

Nagy népgyülésre

hiv benneteket, pénteken, augusztus 9-én, délután fél 5 órakor, az OSP. (volt AAC) városligeti sport telepén, amelyen ismerteti a Román Kommunista Párt harcát a szabadságért és a demokráciáért, valamint a Párt állásfoglalását a parlamenti választásokkal kapcsolatosan.

A népgyülésen felszólalnak:

RANGETZ JOZSEF, a román Kommunista Párt központi bizottságának tagja.

NISTOR GHEORGHE,
BRAGEA MIHAI
ILICA MARIOARA

Éljen a Román Kommunista Párt!
Éljen a RKP központi bizottsága!
Éljen a Demokrata Pártok Blokkjának választási győzelme!

CASBI-ügyben érdekeltek figyelmébe!

Mindazok, akiknek vagyonuk CASBI-kezelésben van, jelentkezzenek saját érdekükben délelőtt 11 és 1 óra között a Magyar Népi Szövetségnél, Arad, Vulcan-ucca 12. SÜRGŐS!

—o—

A román sajtó is megemlékezett Petőfiről

A demokrata román közvélemény teljes mértékben kivette részét a Petőfi-ünnepségekből. Mint ismeretes, Bukarestben Victor Eftimiuval, a Román Irószövetség elnökével az élén, a román szellemi élet kimagasló egyéniségei vettek részt a Petőfi-ünnepen.

A fővárosi sajtó is részletesen megemlékezett a halhatatlan magyar költőről. A Romania Libera című lapban *Isac Emil vezető helyen foglalkozik Petőfivel. Rámutat arra, hogy a költőt a magyar reakció hosszú időn keresztül kisajátitani igyekezett, holott Petőfi a haladás és a népek közötti megértés gondolatának volt lángoló lelkű előharcosa.* A Scanteia, a Román Kommunista Párt lapja Petőfi arcképét közli és részletesen ismerteti a bukaresti ünnepség lefolyását. A vidéki román sajtó ugyancsak hozzájárult ahhoz, hogy Petőfi megünneplése egyben a román-magyar barátság megnyilvánulása legyen.

Puderflebzsek

(puderdoboz) KÉSZITÉSE és NAGYBAN ELADÁSA Giulijar (gépi vésés!) vállalunk. ALBERT vésnöki műintézet, Str. Blanduziei 20 2499

SZIMFIJAZ Film

HETI MÜSOR:

Szerdán 6 órakor: Maricza grófnő.

Csütörtökön 6 órakor operett-premier: Szökik az asszony. Jódy Károly 28 éves színészi és 18 éves igazgatói jubileuma.

Pénteken és szombaton 6 órakor: Szökik az asszony.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Csókos asszony, operett, olcsó helyárakkal.

Vasárnap 3 és 6 órakor: Szökik az asszony, nagyoperett. Este 9 órakor: „Millevész-est". A román-magyar együttes bucsúfellépte.

SAVOY

Előadások: fél 4, fél 6, fél 8, fél 10

Ma premier! — Csak öt napig!

Hippolyt, a lakáj

URANIA

Előadások: 3, 5, 7, 9

Szenzációs zenés komédia. CSORTOS GYULA legnagyobb szerepében. Erdélyi Mici, Jávor Pál, Kabos Gyula, Fenyvessy Éva, Haraszti Mici felléptével. Jegyelővétel

Tizenhét évvel ezelőtt:

Kenyér helyett sortüzet adott Maniu a zsilvölgyi munkásságnak

Tegnap volt az évfordulója a romániai munkásság életében oly tragikus emlékezetű zsilvölgyi mészárlásnak. 1929 augusztusában történt, hogy az éhbérekért dolgozó és leírhatatlan nyomorban élő zsilvölgyi bányászok elhatározták, hogy életfeltételeik megjavítását követelik. A „történelmi demokrácia" volt uralmon és Maniu Iuliu volt a miniszterelnök.

A tizenötezer főnyi zsilvölgyi munkásság követelései süket fülekre találtak a bánya mindenható tulajdonosai előtt, mire a bányászok augusztus 6-án zárt sorokban felvonultak és kijelentették, hogy mindaddig nem mennek munkába, amig a követeléseket nem teljesitik. Maniu prefektusa, Rozvan, szuronyos és élesre töltött fegyverű katonákkal felszólította a bányászokat, hogy menjenek dolgozni, mert különben lövetni fog. A nyers erőszak eme kihívására halálos csend volt a válasz. Az öntudatos zsilvölgyi munkások lelkében elszánt akarat élt. Kijelentették a prefektusnak, hogy mindaddig nem mennek munkába, amig kivánságaikat nem teljesitik. *A Maniu-párti prefektus parancsára sortűz dördült el és huszonkét ember holtan maradt a földön.* A katonaság ekkor szuronyrohamra indult a fegyvertelen tömeg ellen. *Puskatussal verték az életben maradt és menekülő munkásokat.* A zsilvölgyi vérontásra országszerte a terror véres hullámja következett. Maniuék inditották el tehát a munkásellenes és szabadságeltipró erőszaknak azt a szennyes hullámát, amely végül az Antonescu-diktaturához és a hitlerista háboruhoz vezette az országot.

A romániai haladó demokrácia egy emberként hódol a zsilvölgyi munkásvértanuk emlékének, akik életüket áldozták a nép jobb jövőjéért.

Az aradi Betegsegélyző felhívása

Az aradi betegsegélyző pénztár közli az alábbiakat: 1. Azok a vállalatok, amelyek fizetési listával dolgoznak, julius hónapban két listát terjesszenek be, még pedig a hónap első felére a régi hozzájárulással, a második listán pedig julius 15—31-ig az új illetékezés alapján, vagyis 4 százalékot számitva a bruttó fizetés után, mig a munkaadó részesedése 9 százalék. 2. A fizetések teljes összege után 0,30 százalék fizetendő az Épitkezések Háza alapjára és minden biztositott hetenként 60 lejt fizet az épitkezési alapra. 3 Mindazok a tagok, akik legfeljebb 5 alkalmazottal dolgozó kereskedő, vagy legfeljebb 6 alkamazottal dolgozó iparos alkalmazásában állanak, illetve azok, akik egyedül fizetik az illetéket bélyegben, tartoznak a hozzájárulást megfizetni. 4. A fizetési listák benyujtása legkésőbb a következő hónap 20-ig történik, vagyis a julius havi listáké augusztus 20-ig. Ezzel egyidejüleg a betegsegélyző pénztár felhívja a könyvárusok és ujságlerakatosok figyelmét, hogy három napon belül lássák el az árusitásra kerülő könyveket, lapokat és folyóiratokat az Irói Alap (Casa Scriitorilor) bélyeggel, mert ellenkező esetben kihágást követnek el. Ezek a bélyegek a betegsegélyző pénztáránál beszerezhetők.

—o—

Az egység megóvásáért

címmel a budapesti „Szabad Nép" cikket közöl az erdélyi magyarság belső harcairól, melynek fontosabb részleteit az alábbiakban közöljük:

Románia magyarsága előreláthatólag az ország egyik legerősebb parlamenti csoportját küldi az első demokratikus román parlamentbe. Nemzetiségpolitikai hivatását, a magyarság teljes jogegyenlőségének megvalósitását így kellő súllyal tudja majd előbbre vinni fegyvertársi viszonyban a román demokráciával.

A jelöltek között, hír szerint, földművesek, munkások, az erdélyi magyar egyházak képviselői és az erdélyi magyar szellemiség színe-java foglalnak helyet.

A választásokig még hátralévő két hónap azonban különös éberséget, a szervezeti és politikai erők teljes latbavetését követeli, mert a magyarság egységét több oldalról igyekeznek bomlasztani.

Az erdélyi fasiszta magyar reakció megállapithatóan Maniuékkal összeszövődve egyrészt a választásoktól való tartózkodásra akarja rábírni a magyarságot, másrészt elérkezettnek látja az időt, hogy terrorszervezetei segitségével igyekezzék megbénitani a magyarság pozitiv demokratikus harcát.

Nemcsak az erdélyi magyar reakció, hanem a magyarországi reakció is rágalmazza a magyarság érdekeiért nehéz harcban álló Népi Szövetséget. Ilyen két tűz között — közben még a román reakció támadásait is kivédve — a Magyar Népi Szövetség szakadatlan harcokban edződik mind szilárdabbá és válik az ország egyik legszámottevőbb politikai tényezőjévé.

Milyen gazdasági megtorlás alkalmazható Francoékkal szemben

Ottawából jelenti a Tass: A „World Newsletters" cimű folyóirat beszámolót közöl barcelonai tudósitójától.

A tudósitó beszámol arról, hogy a „Kék hadosztály" katonái, a spanyol falangistáknak az az élcsapata, mely önkéntes alakulatként állt Hitlerék oldalán a szövetségesek elleni háborúban — hazatértek Spanyolországba. A „kék hadosztályosokat" a „Benford" angol gőzös szállitotta spanyol kikötőbe. *A „Kék hadosztály" tagjai ismét belépnek a spanyol hadsereg fegyveres egységei közé.*

A tudósitó beszámol a gazdasági megtorló rendszabályok lehetőségeiről is. Sikeresen lehetne megtorló rendszabályokat alkalmazni *a textilipar terén, amely teljesen az angol és amerikai gyapottól függ,* valamint a villamoserőgazdálkodásban, minthogy a villamoserőt Spanyolországban nagyrészt angol szén segitségével állitják elő. Hasonló a helyzet a mezőgazdaságban, amelynek öntözési rendszere Venezuelából, az Egyesült Államokból és Trinidadból behozott kőolajjal dolgozó szivattyúállomásokon alapszik.

Idegenellenőrzés

Az MNSz országos vezetősége felhívja az érdekelteket, hogy aug. 15-ig jelentkezzenek az aradi rendőrség idegenellenőrzési osztályán, második emelet, 44. számú szobában, minden személyi okmányukkal, egy fényképpel, 2000 lejes illetékkel egy 200 lejes okmánybélyeggel. *Mindenki idegennek számit, akinek nincs kezében érvényes román állampolgársági bizonyitvány,* tehát az is idegen, akik kérték ugyan a román állampolgárság elismerését utólagos bejegyzés, vagy honositás útján, de még nem kapták meg. Nem jelentkezés esetén az illetők slyos büntetésnek teszik ki magukat.

Rapid Luxus Autobusz uj menetrendje:

Indul TEMESVÁRRA: reggel 9 és délután 6 órakor
Indul TEMESVÁRRÓL: reggel 6és délután 3 órakor
JEGYEK RECLAMA HIRDETŐIRODÁBAN:
Arad, str. Eminescu 4. Telefon: 17-11.
Temesvár: str. Merczi 4. Telefon: 24-26. (2526)

Hírek

— *Ügyeletes gyógyszertárak:* Földes Eminescu és Petran ucca sarok, Nistor Ferdinand út 25.

—o—

— AUTÓTURA AZ ATE RENDEZÉSÉBEN augusztus 17—18-án, szombaton és vasárnap a Vulkán-hegységbe, a Detonáták és a Scarisorai jégbarlang megtekintésére. Felvilágositások az egyesületi helyiségben.

— A SZINÉSZEK, IRÓK ÉS UJSÁGIRÓK SZAKSZERVEZETI UNIÓJÁNAK ZENÉSZCSOPORTJA közli tagjaival, hogy szerdán, augusztus 7-én délelőtt 11 órakor gyülést tart a szakszervezet helyiségében. Megjelenés kötelező.

— HÁZASSÁG. Dr. Nagy Béla és Binder Ilse szerdán este 7 órakor az evangélikus templomban tartják esküvőjüket. (Minden külön értesités helyett.)

— AZ ARADI HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETE felkéri tagjait, jelenjenek meg ma délután 5 órakor a szakszervezet helyiségében (Bul. Reg. Maria 15) tartandó gyülésen. Megjelenés kötelező.

— HALÁLOZÁS. Özv. Schweigert Péterné augusztus 6-án délután 6 órakor elhunyt. Temetése augusztus 8-án délután 6 órakor lesz a Felsőtemető halottasházából. 2528

Előadások az Egészségügyi Szakszervezet orvostudományi szakosztálya

Az aradi Egészségügyi Szakszervezet (Sindicatul Sanitar) Orvostudományi Szakosztálya értesíti orvostagjait, hogy augusztus 8-án, esti 7 órakor szakülést tart a Fischer Eliz-kórházban, az alábbi programmal:

1. Dr. Aldesiu: A combok reticulus szarkomája.
2. Dr. Thau Ernest: Echimoococcus hepatis.
3. Dr. Nedelcu: Haepatometria és haepatosulphyx.
4. Dr. Pop Valér: Gyermekágyi agyhártyagyúlladás esete kezelve penicilinnel.
5. Dr. Pop Valér: Placenta retentio.

— KÖSZÖNETNYILVANITÁS. Mindazoknak, kik felejthetetlen férjem, Nedabilek Ferenc temetésén résztvettek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, nehéz óráimban vigasztalást nyujtottak és anyagi támogatásban részesítettek, ezúton mondok köszönetet. Különösképen hálás köszönetem nyilvánitom az I. T. A. igazgatóságának, a textilgyári és astragyári villamosműhely alkalmazottainak. Özv. Nedabilek Ferencné.

SZÖKIK AZ ASSZONY
a szintársulat évadzáró előadása

Az aradi színtársulat vasárnap fejezi be évadját. Utolsó darabként csütörtökön kerül színre Kardos—Brodszky nagysikerű operettje, a Szökik az asszony, amely vasárnapig marad műsoron. A színtársulat nagy lelkesedéssel készül a szezonzáró előadásokra és bizonyos, hogy a nagyközönség az utolsó napokon is megtölti a színház nézőterét. Jódy Károly, a társulat népszerű igazgatója, 28 éves színészi és 18 éves színigazgatói müködését ünnepli.

A Szökik az asszony csütörtökön este 6 órakor kerül színre kitűnő szereposztásban. A főszerepeket Dukász Nusi, Gömöri Emma Timkó Edit, Kiss Elli, Jódy Károly, Jenei Ottó, Szilágyi, Rappert játsszák.

Vasárnap este 9 órakor nagyszabású művészest keretében búcsúzik a közönségtől a teljes román—magyar együttes.

Apróhirdetés

MAGÁNOS úrnál házvezetőnői állást vállal tanító hátramaradottja. Hirsch. str. Turnului 5. emelet. 7392

KOMPLETT háló eladó. Str. Penes Curcanul 6. 8—5-ig. 7373

KIS SINGER varrógép eladó. Ing. Kandler, Aurel Vlaicu út 260. 7386

TELJESEN jókarban levő gyermekágyat megvételre keresek. Földes gyógyszertár, Arad. 7384

KOMBINÁLT, festett bútor elútazás miatt sürgősen eladó. Str. Oncu 2. 7385

KÜLÖNBEJÁRATÚ szépen bútorozott szobát fürdőszobával keresünk úri családnál. Címeket a kiadóba. 7383

TÖKÉLETES villanyszerelések és javítások „Electrica" cégnél, Metianu 6, telefon 13-20. 7387

BERCEANU balett keres kezdő fiatal, szép táncosnőket revűcsoportja részére. Részletes megbeszélés naponta délelőtt 12—1-ig. Hotel Dacia 7 számú szoba. 7371

PÓTVIZSGÁRA, felvételire középiskolai diákokat előkészít IV. éves egyetemi hallgató. Cím a kiadóban. 7372

SZOBA-KONYHÁS lakást keresek. Csák Emil, Mocicni 12. 7377

HAJAS András, 1931 ápr. 13-iki születési anyakönyvi kivonata és iskolai bizonyítványa elveszett. Becsületes megtaláló jutalom ellenében a kiadóhivatalban sziveskedjék leadni. Ellenkező esetben a fenti okiratot semmisnek nyilvánítom. 7388

MENYASSZONYI és koszorúsleány ruhák kikölcsönzése. Goga O. 3. Színház mögött. 7389

ELADÓ olcsón Singer karikahajós varrógép. Tribunul Axente 21, ap. 3. 7390

RÖVID keresztkúros zongora olcsón eladó. Goga V. 3, ap. 9, Szinház mögött. 7391

FIATAL leány könnyű munkára felvétetik. Gheorghe Lazar 1, I. emelet. 7394

JÓLFŐZŐ mindenes felvétetik. „Arco" modellház. Robu ucca 6, Telefonpalota mellett. 739[illegible]

SZOBAKONYHÁS lakás bútorral azonnal átadó. Tampa 1, Jakab.

ÓRÁSSEGÉD állást keres. Címeket a kiadóba kér. 739[illegible]

MOSÁST, vasalást, takarítást vállalok. Címeket a kiadóba kérek. 739[illegible]

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bulev Regina Maria 13. PRESA DEMOCRATA.

MNSz. nőgyülés d. u. 6 órakor a Minorita Kulturházban

spanyol tárgyu müvészi műsorral